

DEBRECZENI UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

HELYBEN:		VIDÉKEN:	
Félévre . . . 6 kor. — III.	Félévre . . . 9 kor. — III.	Félévre . . . 9 kor. — III.	Félévre . . . 9 kor. — III.
Negyedévre . 3 kor. — III.	Negyedévre . 4 kor. 50 Hl.	Negyedévre . 4 kor. 50 Hl.	Negyedévre . 4 kor. 50 Hl.

Felolós szerkesztő és lapfőtudós:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL

Debreczen, Cseréy-Biedermann-palota, földszint, az udvarban hátul.

Mozgósítási hírek.

Minap megírtuk, hogy szükség esetén részleges mozgósítással fognak nyomást gyakorolni a képviselőházra, hogy a katonai javaslatokat szavazza meg és hozzátettük azt is, hogy Macedóniában mindig akad egy jószívű rabló, a ki kellő időben agyonlő valakit, hogy meglegyen a háboru az azaz inkább a mozgósítás közvetlen oka.

Azóta látszólag fordult a helyzet, szinte komolyodik; Macedónia ugyan most is az ősforrás, de szerepel mellette Bulgária, Törökország és Oroszország. Az osztrák-magyar monarchia összes lapjaiban és ezek révén világszerte tárgyalják, mint már oly sokszor, a Balkán-kérdést; az ember szinte látja már felvonulni beláthatlan tömegekben a törököket, az oroszokat, az albánokat és a bulgárokat és szinte gonosz sejtélem szállja meg, hogy ezek talán nem is ősi szokás szerint egymás ellen, hanem egyenesen és együttesen Magyarország ellen fegyverkeznek. Már rejtélyes angol harezteri tudósítokról is regélnek, a kik már itt járnak nálunk, hogy a jövő harezok

színhelyét előre tanulmányozzák. — Még megérjük, hogy ez a nagy kardcsörtetés és fegyverzörgés, mely a kelet felől felénk zug, a szegény osztrákot belekényszeríti abba, hogy a mi védelmünkre mobilizáljon és mi csapni való hazaárulók volnánk, ha ekkora áldozatkészség láttára, nem adnók oda életünket, vérünket, pénzünk minden további ellentállás nélkül a hadseregnek, melynek szuronyain az osztrák hatalom vagy ha úgy tetszik, nagyhatalom nyugszik.

Mihelyest a katonai terheket megszavazták, lassanként elnémul a fegyverzörgés, visszavonulnak a felvonult csapatok, napról-napra lágyabb dallamok zengenek és végül kisérik, hogy az európai koncert harmóniája sohasem volt szebb, mint éppen most.

De azért ne tessék hinni, hogy a fentemlített keleti államok benne vannak a kompletban és nagy költségbe verik magukat, hogy a magyar képviselőházra ráijeszzenek. Oh dehogy! sokkal egyszerűbb a dolog. A közös külügyminiszterium sajtóirodája remekel.

Ugy látunk át az egész komédián, kár csak magunk esi-

nálnók. Az osztrák-magyar monarchia területén ugyanis semmiféle külpolitikai táviratot nem kapnak a lapok, az ugynevezett távirati irodák útján, melyet a külügyi sajtóiroda nem revidéált volna. Míg máskor a macedón, bulgár és egyéb riasztó híreket, melyeket bármelyik nap könnyű gyártani és a melyekkel megszorult keleti riporterek kísérik magukat pillanatnyi anyag- és pénzzavarukból, visszatartják, addig most ezeknek szabad folyást engednek, sőt fésülés helyett még erős borzolóást visznek véghez.

Meggyőződésünk, hogy európa-szerte éppen az osztrák politikai ügynökök, konzulok és egyéb diplomáciai képviselők azok, a kik szigorú titoktartás leple alatt indiszkréziókat követnek el és látják el az ujságírókat a legújabb balkánhírekkel, melyek azután a szélrózsa minden irányából röpködnek Budapest felé, a hol még soha nem jelent meg annyi eredeti külpolitikai tudósítás mint mostanában.

Ez ügyes manőver, nem kerül semmibe, nem tud róla senki és nem is kompromittálja a magyar kormányt, mely talán

Szinész-párbaj.

— Igaz történet. —

Írta: **Gabányi Árpád.**

1819 tavaszán rendkívüli hatással játszta Talma Voltaire „Mahomet” szomorujátékában egyik kedvenc szerepét: Seidet.

Egy héttel előbb ugyane szerepben tett kísérletet az akkor még kezdő Lafond. A nem minden tehetség nélküli, de nagyon önhitt és henezegő tagja Páris első színházának, különösen néhány főrangú hölgy pártfogásának köszönhetette állását és tekintélyét.

Néhány nap múlva Talma föllépte után Saint Prix, a költő — kebelbarátja a színész-királynak — levelet kapott az utóbbtól, melyben az felszólítja, hogy másnap reggel 6 órakor okvetlenül látogassa meg, miután „életbevágó ügy”-ről van szó.

Saint Prix nagyon aggodalmas ember volt. Nem is tudja elképzelni, hogy minő „életbevágó ügy” lehet az, melyet Talma már 6 órakor reggel akar vele elintézni. Egész éjjel nem volt képes aludni az izgatottságtól s a mint virradt, kopogtatott Talma ajtaján.

A nagy művész Ádám pongyolájában, lábain török papucsokkal, járt fel s alá szobájában dühösen; egy fehér lepedőt, mint valami tógát — vállaira vetett s kiáltozott, szitkozódott, mint egy haragos Cézár.

Saint Prix meglepetve áll az ajtóban, azt véelve első percében, hogy Talma talán valamelyik új szerepét tanulja; — nem merte megszólítani. Talma, a mint észrevette a belépőt, hozzá rohant, mindkét kezét vállaira nehezíté s a „Journal de l'Empire” egy összegyűrt és morzsolt számát tartá Saint Prix elé.

— Olvassa! Olvassa barátom! Nézze, minő czudar gazemberséget követett velem ismét az a nyomorult Govffroy! De hát olvassa kérem és adjon tanácsot.

Saint Prix nagy gonddal kisimitgatta az összeronesolt hírlapot s olvasta.

Govffroy, a színészek és írók egyik legfélelmesebb kritikusa volt akkoriban s mint ellensége a Napoleon kegyében részesülő Talmának, Mahametről írt bírálatában Lafondot Talma fölé helyezte, sőt gunyoros megjegyzésekkel böles tanácsokat osztogatott az utóbbinak és illetlen modorban éleződött vele.

— Ah! Ez tehát az „életbe vágó

ügy?” mondá Saint Prix mosolyogva. Erdemes-e ezért a haszontalanságot így felizgatni magát?

— Ez semmi! kiáltá Talma dühösen. — Ezt én semmibe se veszem, mert ismerem azt a nyomorult Govffroyt, engem pedig ismer Franciaország! De képzelje csak, az a barom Lafond tegnap Lacedede gróf estélyén kaczagva olvasta fel ezt a lapot minden hölgynek s gunyolódni, tréfálózni mert fölöttem.

— Bizonyosan tudja ön ezt?

— Tudom. Duchenois mondta, az pedig sohasem szokott hazudni.

— De hát erdemes-e Lafond arra, hogy ön az ország legnagyobb művésze így dübe jöjjön?

— Tisztába akarom hozni az ügyet. Igaz barátom ön?

— S ön kételkednék?

— Nos, ha igaz barátom, úgy kérem, menjen tüstént Lafondhoz és hívja ki a nevemben.

— De az Istenért, Talma! Gondolja meg! Párbaj ily ostobaságért.

— Tegye a mint mondtam és ki-méljen meg az észrevételektől. Majd megvállik, hogy ki a valódi Seide! —

maga is fölül a külügyminiszteri nagy kaesatenyésztsnek.

Csak túl ne löjjenek a ezélon és valahogy mesterségesen ne csináljanak a balkánon háborút. Ettől csak általános emberi szempontból fázunk de magyar szempontból ez sem baj, a mint nem volt baj nekünk eddig sem, egyetlen balkánháboru. Lefolyának azok nélkülünk és legfeljebb kiszakad még egy államocska a török birodalomból, a mi még az osztrák császári politikának sincs hátrányára. Nekünk nem kell beleelegyedni és nekünk nem kell több tér a balkánon: *elég nekünk, de sok is Bosznia és Herzegovina. Májig sem tudjuk, hogy mi lesz ezzel a se hus. se hal-országgal, a hol osztrák katonai uralom folyik kvótaszertinti arányban magyar pénzen és majdnem felerészben magyar véren.*

Elég ennyi a jóból; nem kérünk többet belőle.

ORSZÁGGYÜLÉS.

— A képviselőház ülése. —

Elnök: Apponyi Albert gróf.

A tegnapi ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után, elnök az előterjesztések során bejelenti, hogy *Harkányi* János összeférhetlensége miatt mandátumáról lemondott. Következik a napirend

az ujonczjavaslatok

folymatolagos tárgyalása.

Vertán Endre: A nemzeti hadsereg-ről szól. Ehez nekünk föltétlen jogunk van, mert a magyar nemzet nem adhattott más megbízatást a koronás magyar királynak, mint magyar hadsereg felállítását. (Ugy van! a szélsőbalon.) Visszapillantást tesz a nemzeti hadsereg történetére. Attérve a hadsereg nyelvére, rámutat arra, hogy ez az egységesség a nyelvben akkor keletkezett, a midőn még a hadsereg nem volt közös. Kétségtelen tehát, hogy a hadsereg egységes nyelvél-

szólt Talma ingerülten s oly erélyes hangon, hogy Saint Prix engedett óhajának s távozott, hogy kihívja Lafondot

Lafond elfogadta a kihívást s másnap korán reggel a két ellenfél segédes-tül, fegyverestül megjelent a vincennesi ligetben. Talma Saint Prix-t kérte fel segédül, Lafond segéde St. Georges volt. A kölcsönös, hideg üdvözlések után le-tértek a ligetbe. Egy szép pázsitos helyen, bokrok és lombos fáktól környezett ma-gaslaton megállt Talma.

E magányos, költői színezetű hely, azt hiszem, épen alkalmas lesz rendbe hozni ügyünket mondá meg-simítá gondolát, köpenyét művészi rán-czokba szedte, karjait keresztbe fonta, megállt, mint egy valódi fejedelem és sas tekintetét a körülállókra függeszté

Saint Prix megdöbbsent s kibékülésre szólítá fel az ellenfeleket. Talma szótlanul s rendíthetetlen szigorral állt helyén. Lafond levetette felöltönyét és mellényét, kezébe vette az egyik vitört, megállt Talma előtt s mindenki várta, hogy ő is hasonlóan tegyen.

És Talma esengő érezhangon kezdé szavalni Seidet:

nek megállapítása s főleg az, hogy ez egységes nyelvnek a német nyelvet állapították meg, alkotmányellenes és törvénytelen. A hadsereg tényleges állapota sem felel meg a törvénynek. Kimutatja a történelemből, hogy a magyar nemzet mindig ott volt a trón mellett, mikor azt megvédeni kellett. (Ugy van! a balon és szélsőbalon.)

Sebess Dénes: Szépen megköszönték.

Vertán Endre: Pedig akkor voltak magyar seregek, nemzeti hadsereg. Bizonyítja ezt a hét éves háboru. (Ugy van!)

Bakonyi Samu: Csakhogy akkor más idők jartak!

Gabányi Miklós: Kurucok voltunk, nem labancok!

Kubik Béla: A Rákóczi-t huzzták.

Sebess Dénes: És nem a Gotterhaltét!

Vertán Endre: De hát lehet-e törvényesen más hadseregünk, mint magyar?

Fejérváry Géza báró: Amint tesszik látni.

Gabányi Miklós: Mindjárt vihar lesz miniszter ur, csak szóljon közbe. (Derűltség.)

Fejérváry Géza báró: Ezt már hallottam egy párszor.

Endrey Gyula: Még fogja hallani!

Vertán Endre: A hadsereget a nemzettől különválasztani, anélkül, hogy öngyilkosságot követnénk el, nem lehet. (Ugy van! a szélsőbalon. Ot percz szünetet kér.)

Elnök: Az ülést öt perczre fel-függeszti.

Szünet.

Szünet után

Vertán Endre folytatja beszédét. A jelen törvényjavaslatnál sirba van téve a nemzeti aspirációk minden reménye. Hogy ez így van, annak igazolásául hivatkozik Apponyinak beszédére, melyet 1889-ben mondott a véderővitánál. E beszédre különben hivatkozott Barta Ödön, mikor kiakarta mutatni, hogy nekünk van igazunk és hivatkozott reá gróf *Andrássy* Gyula, mikor azt akarta kimutatni, hogy nekik van igazuk. E beszéd merituma az, hogy nekünk jogunk van a nemzeti hadsereghez, a hadseregben a magyar nyelvhez.

Pap Zoltán: Apponyi nem is volt osztrák érzelmi soha!

Egy hang a szélsőbalról: De lesz!

Vertán Endre: Attérve a nagyhatalmi állás kérdésére kifejti, hogy a nagy-

„Halljátok, mint káromlá az eget,
És bálványánál alkalmat keres

De én porba sújtom őt s a bálványt
Szétszazom itt e fölszentelt aczéllal!

stb. stb.

Elmondta az egész, költői ihlettel irt gyönyörű szerepet, oly elragadó hangon, oly remek színezéssel, oly elragadó hangon, oly remek színezéssel, a hogy csak Talma, a királyok színésze s a színészek királya tudott szavalni.

A körülállók eleinte meglepetéssel, végre elragadtatással hallgatták s midőn a nagy színész elmondta az utolsó versét, akaratlanul ujongásba törtek ki s elragadtatva tapsolni kezdtek. Talma hidegen fordult Lafondhoz, mondván:

Tessék, önön a sor!

Lafond kedvetlenül fordult el, részint szokatlan körülmény, részint, hogy szerepét nem is tudta sugó nélkül s ez a megszégyenítés elvette a kedvét a vérengzéstől. Mosolyogva s lesütött szemmel lépett Talmahoz és kezet nyújtott neki, mit az hévvel szorított meg.

E percztől fogva a legjobb barátok lettek.

hatalmi állás a nemzetnek épen nem érdeke, hanem igenis érdeke a dinasztia-nak (Ugy van! a szélsőbalon.) Mi nem akarunk minden lében kanál lenni, mi csak azt akarjuk, hogy határainkon belül legyünk erősek. Ha ez megtörténik, ki-felő is hatalmasak leszünk. Csakhogy a politikával nem érhetjük el azt a ezélt. Nem, mert a nemzet életerejét felszívja a hadsereg. (Ugy van! a szélsőbalon.) Mire való a szövetség akkor, ha had-erőnket folyton növeljük.

Gabányi Miklós: Hogy parádézzunk vele!

Vertán Endre: Nem fogadja el a javaslatot. (Élénk helyeslés a balon és szélsőbalon.)

Elnök: Ot percz szünetet rendel.

Szünet után.

Kisorsolják az ítélkező zsürit Bauer Antal összeférhetlenségi ügyében. A zsüri hét szavazattal öt ellenében ki-mondta a jelöltséget.

Egyház és iskola.

Emléktábla az oratóriumban.

A főiskolai ifjuság emléktáblát akar az oratóriumban felállítani. Legutóbb kérvényt nyújtott be ez ügyben a tanárkar-hoz. Az emléktábla azonban márczius hó 15-én nem kerülhet leleplezés alá, mert egy régebbi kerületi gyűlés végzése alap-ján a tábla feliratát, mintáját, sőt a le-leplezés programját is fel kell terjesz-teni az egyházkerületi közgyűléshez.

Egyház gazdasági ülés. A deb-reczeni ev. ref. egyház gazd. bizottsága február hó 16-án délután 3 órakor az egyház tanácstermében ülést tart. Tárgyak: folyó ügyek.

Másfél százezer korona állam-segély. Wlassics miniszter tegnap érte-sítette a püspöki hivatalt, hogy a békési főgimnázium építési költségeire 144,452 korona 52 fillér államsegélyt szavazott meg. A miniszter banktól vette fel ez összeget, melyet egyszerre folyósít a fő-gimnáziumnak. A bankkal szemben száz félév alatt törleszti le adósságát a kormány.

Egyháztársadalmi összejövetelek.

A debreczeni református theologia aka-démia ifjusága Hittanszaki Önképző Társulata február hó 15-én, vasárnap d. u. 2 órakor a városban négy helyen, u. m.: a Kossuth-utcai és Ispótyai-templomban, a Csapó-kerti imaházban és a Lada-féle Mester-utcai iskolában, harmadik egyház-társadalmi összejövetelet rendezti, melyre a nagyközönséget szives szeretettel hívja meg a hittanszaki önképző társulat. Mű-sor: A Kossuth-utcai templomban: Meg-nyitó imádságot mond: Papp László hit-tanhallgató. Bibliát magyaráz: Ujlaky Miklós hittanhallgató. Szavalni fog: Szé-kely Odön hittanhallgató. Záró imádságot mond: Kovács József hittanhallgató. Az Ispótyai templomban: Megnyitó imádsá-got mond: Miszti Mihály hittanhallgató. Bibliát magyaráz: Takács Sándor hit-tanhallgató. Szavalni fog: Radics István hittanhallgató. Záró imádságot mond: Erdely Károly hittanhallgató. A Csapó-kerti imaházban! Megnyitó imádságot mond: Harsányi Pál esküdtfelügyelő. Bibliát magyaráz: Kónya Gábor hit-tanhallgató. Záró imádságot mond: Füzessy Géza hittanhallgató. A Lada-féle Mester-utcai iskolában: Megnyitó imádságot mond: Lacák Dezső hittanhallgató. Bib-liát magyaráz: Kiss Albert hittanhallgató. Szavalni fog: Peley József hittanhallgató. Záró imádságot mond: Szeremley Gyula hittanhallgató. Ezen összejövetelek min-denütt énekléssel kezdődnek és vég-ződnek.

VIDÉK.

Az előljáróság büne.

— Saját tudósítónktól. —

A petei határban levő szügyi puszta — mint nekünk írják — véres gyilkosságnak volt színhelye vasárnap éjjel. Betörők jelentek meg a pusztán, hogy a magtárt, mely tele van gabonával, megdézsmálják. A betörők számítottak arra, hogy a puszta eselése távol lesz, mert nagyrésze aznap a faluba ment, a hol akkor bál volt.

A betörők, a kik kocsival jelentek meg a pusztán, már behatoltak a magtárba s a megtöltött zsákokat akarták a kocsira rakni, a mikor egészen észrevétlenül meglepte őket Kovács András béresgazda, a ki azt hitte, hogy a béresek közül van valaki a magtárban.

A mint Kovács a magtárba lépett, a sötétségbe ráugrottak a betörők, hurkot vetettek a nyakába és megfojtották, ezután pedig kötéllel felkötötték a gerendára. A gyilkosok ezután megrakták a kocsit és eltávoztak. Hajnalban a mikor a cselédség megérkezett, az öreg béresgazdát halva találták a gerendán. Eleinte azt hitték, hogy az öreg öngyilkos lett. A mikor azonban megvirradt, észrevették, hogy kocsit járt az udvarban s amerre elhaladt, buza szóródott el. Az egyik zsák ugyanis, a melyben a gyilkosok a buzát vitték, lyukas volt s ebből hullott a buza az egész uton.

Ezen a nyomon a cselédség bejutott a faluba s a nyom Guhár István törvénybíró házához vezetett, a hol a csendőrség segítségével a kocsit gabonát megtalálták. Guhár ezután bevallotta, hogy Hacsik Mihály, Borecsik István esküdtek és Mészáros Pál petei lakossal követték el a betörést és ők fojtották meg Kovácsot, a ki tetten érte őket. A gyilkos előljárókat letartóztatták.

MULATSÁGOK.

A máv. altiszti-kör ma, azaz február 14-én az állomás éttermében tartja zártkörű táncvizsgalmát, mely iránt annyira nagy az érdeklődés, hogy a Petőfi-tér 13. szám alatt levő kör helyiségét még vidékről is tömegesen keresik fel meghívókért. A rendező bizottság egyébiránt, mindent elkövet, hogy a táncolni szerető fiatalság jól mulasson. A hölgyeket szép tánczrenddel lepi meg és az előjelekből ítélve, a máv. altiszti-kör táncvizsgálma, az idei farsang mulatságai között a legvigabbak közzé lesz számítható.

Álarczos bál a koronában. Tarka behívó (és nem meghívó) tudatja velünk és a nagyközönséggel, hogy farsang utolsó vasárnapján, február 22-én, nagy álarczos és jelmezes bohóczestély lesz a Koronában. A tánczrendező bizottság élén Schaf János áll. Belépő díj 2 korona. Zenész: Pityu Kálló Jóska zenekara. Kezdeté 7 óra 1 perczkor, vége kinek mikor. Minden belépő a belépésnél egy bolond sipkát kap. Az álarczosok között 8 díjat is oszt ki egy zsüri. Pont 12 órakor következik az álarczosok és egyesek zenekar-felvonulásával az igaz farsang temetése s a zöld farsang megnyitása.

SZINHÁZ.

Az agglagények. Sardon agglagényei érdekes alakok. Éles elmével filozófál Veancourtois kivételével valamennyi. Ez az utóbbi nem ért reá az élettől tanulmányozni az életet. Hig

velejár, de elégedett rones maradt, aki vidáman csónakázik az agglagények ünnepe percze: a szívszélhűdés, vagy gutaütés, vagy a pezsgős asztal melletti gyors elmúlás felé. Legérdekesebb természetesen Mortemer. Ez a villogó szemű, világos fejű, ezinikus agglagény, akinek egész élete egy nagy esatater. Esatater az asszonyok hűsége, tisztessége ellen. Kiméletlenül veti ki hálóját minden valamirevaló asszonyi személyre s tüzhelyet akar és tud is teremteni a mások tüzhelye mellett. Es aztán utolsó a nemezis.

A sors utjába dobja egyik viszonyának élő emlékét a fiát. A fiu fellázadva tör az apa ellen, megsérti, párbajra akarja kényszeríteni. Mortemer, a gáncs nélküli lovag ez egyszer kénytelen inkorrekt lenni a világ szemében. A saját fiával csak nem párbajozik. S ha nem párbajozik, hát egyéb híján megbékül a fiával. Ezt a részét a darabnak a technika nagy művészetével írta meg Sardon. A negyedik felvonás végső jelenése mesteri. Ma is megindítja a közönséget és hatása biztos.

Mortemert, ezt a nagy parádés szerepet tegnap Pataky Béla játszotta el nekünk. Gondos, szép játékot vitt a színpadra. Érdekel bennünket az ő ezinikus filozófiája, öreg szívének fel-fel lobogó lángja, kinos, nehéz lelkitusája, a megbánás szép jelenete. Hogy a szerep nagy skáláját nem futotta be egyenletesen, az nem olyan nagy hiba. Tökéletes Mortemer talán egy van a magyar színpadon. Pataky azok közé tartozik, a kik igyekeznek ezt a szerepet úgy eljátszani, hogy annak minden árnyalata kiemelkedjék. Míg a nagy jelenéshez el nem jutott, folyton emelkedett a játéka, a mikor fiával kerül össze, itt esett s az utolsó felvonásban sem volt teljesen jó. Mintha kissé affektálta volna lelkiismeretét, mint a megbánásból hiányzott volna a férfiaság. Ezen csiszolnia kell. Ugy hiszszük a második előadáson, mert ezt a darabot még elő kell adni, erre nagyobb gondot fog fordítani. *Sebestyén Géza*t említjük utána, a kinek Clevierese sikerült finoman megjátszott természetes alak.

Krémer Jenő Veancourtaise nemkülönben érdekes és gondos volt. Sok megfigyelésen épült fel s hatása nem maradt el. Kötő volt *Palágyi Lajos* Nanteyja. Előkelő, férfias és komoly volt minden jelenésében.

Csige Ilonka Antoinetteje erős fejlődésről tett bizonyosságot. Ezt a fiatal leányt többször kell foglalkoztatni. Akkor jobban hozzá fog szokni a természetes mesterkéletlen színpadi beszédre, a melyet ma még nélkülözünk nála. Egyik másik jelenése tegnap is az őszinte sikert hozta meg számára. Ezek a darab lényegesebb szereplői és szerepei. A többi keretet képez és ebben a keretben tegnap mindenki buzgósággal végezte dolgát. Meg kell említeni, hogy a darab rendezése és kiállítása fényes volt.

(s. b.)

Színészeink Nyiregyházán. Makó Lajos színigazgató Nyiregyházának a kikötött előadások sorozatából egygyel adós maradt. Ezt az adósságot Makó Lajos csütörtökön törleszti le, amikor színészeink egyrészével a nyiregyházi Besenyei-kör hangversenyén vesz részt. A hangverseny-estélyre átmegy a színtársulat női karszemélyzete. *Makó Lajos* igazgató, *Hahnel Aranka* és *Simándy* karmester.

A jövő hét műsora. A jövő hét műsora a következő: *Hétfő*: Denise

(színmű.) *Kedd*: Kénytelen házasság. (Molier est) utána Parasztszücsület. *Szerda*: Bőregér (operett.) *Csütörtök*: Monna Vanna (színmű.) *Péntek*: Cifra nyomorúság (színmű.) *Szombat*: Képzelt beteg (vígjáték.) *Vasárnap* d. u. Bánk-Bán (tragédia), este Nőemancipáció (bohózat.)

Az obstrukció alatt.

— Fővárosi tudósítónktól. —

A fültrombita.

Tizenegy napja immár, hogy az ellenzék a hadügyi kormányt ostromolja. Fejérváry Géza báró honvédelmi miniszter azonban még sem veszítette el a humorát. Évődésre hajlik a kedélye a tanácskozó teremben is, a folyosón is. — Tegnap esett meg, hogy a fülbajban szenvedő Nopcsa Elek báró a Madarász apó szerint „hont védő országgláznak” följajánlotta a fültrombitáját.

— Mentsen Isten attól — szabadkozott Fejérváry — hogy az ellenzék ezzel a fülkagylóval megpillantson. Akkor aztán, olyanokat dübörögne, hogy igazában belesiketülnek.

Fejérváry tréfál.

És mindennek, ha még oly esekélyesség is, jelentőséget tulajdonítanak az emberek ebben a mi szép dunaparti palotáinkban. Pénteken, veszem például, nem Apponyi gróf elnökölt. Sebesen kelt szárnyra a hír: Lemondott! Majd a folyosón volt látható a gróf alakja. Sorra diskurált Beöthy Akossal, Rakovszky Istvánnal meg Komjáthy Bélával. Boktetet — rebesgetik a „beavatottak” komoly ábrázattal. A hírlapírók szerte rebbentek. Kiki más sarokba vont a „forrását”. A „források” azután a szünet alatt siettek megkönyvékezni a honvédelmi minisztert már azzal a határozott kijelentéssel:

— Tehát visszavonták, kegyelmes uram, a katonai javaslatokat!

Fejérváry bárót most sem hagyta el a humora. Jelentős ábrázattal vágta oda:

— Igazán nem tudok még róla, mert ma bizony nem volt időm, hogy hírlapot olvassak.

Podmaniczky alszik.

A most már öt meg hat óras ülésnek Podmaniczky Frigyes báró, a szabadelvüpart elnöke, a legkitartóbb ülőnöke. A csütörtöki hosszú ülés végén azonban az egyébként friss öreg ur hogy hogynem, elszenderedett a folyosónak egyik pamlagján. A véletlenül arra haladó Gabányi Miklós kapott az alkalmat, hogy az öreg ur személyében végig üssön a szabadelvüség, rászólván:

Imé, a szendergő szabadelvüség!

Podmaniczky báró alighogy fölriadt, máris visszavágott:

— Emészti a gyomrát megfeküdt beszédek.

A szász trónörökösne sorsa.

— Ujabb táviratok. —

Bécs, február 14.

Illetékes helyről czáfolatot küldtek azokhoz a külföldi lapokhoz, a melyek először hozták azt a hírt, hogy a szász trónörökösnek Ferencz József király és

esászár rendeletére nem engedték meg gyermekeik meglátogatni.

A király egyáltalában már nem tördök a botrányos ügy további fejleményeivel.

Salzburg, február 14.

Az udvarból kiszivárgott hírek szerint a szerencsétlen Lajza hercegnőt a toszkániai udvar nem tudja oly ridegen fogadni, a mint azt a szász udvari körök óhajtanák. A főhercegnő anyja több levelet váltott boldogtalan leányával, a melyekben most már csak vigasztal. A reménységet most már csak az tartja a szerencsétlen asszonyban, hogy anyja fogja kieszközölni gyermekeik meglátogatását. A toszkániai udvarban ez a hit és azokból a nyilatkozatokból, a miket a nagyhercegi családtagok tesznek, bizton erre következtetnek.

Bern, febr. 14.

Itten az a hír van elterjedve, hogy Lajza trónörökösné a válóper eredményének hallása után oly rosszul lett, hogy most halálosan beteg.

Genf, febr. 14.

A trónörökösné — a fenti távirattal szemben — a válást kimondó hír után, a mit Martin dr., gyógyintézet igazgató adott kiméletesen tudtára, ezt mondotta:

— Hiszen nem is lehetett volna más. A bűnös én vagyok, tehát engem kellett sújtani.

Tényleg a főhercegnő ezután is nyugodtan viselkedett, a mi az orvosokat nagyon meglepte, mert azt hitték, hogy a hír egész kedélyállapotát felforgatja.

Genf, február 14.

Giron, a ki tegnapelőtt óta ismételt ízben próbálta meg a behatolást a Le Matteriebe, hogy a főhercegnővel beszélhessen, kudarcra után Genfben maradt és még onnan a mai napig nem utazott el. Az Angletern szállóban lakik, a hol kezdetben lakott a trónörökösnével. — Wölling Lipót nem volt Genfben nővérenek a gyógyintézetbe való lépése óta.

Drezda, febr. 14.

Feltűnést keltett itten az, hogy a bíróság a házasságtörés ezimén a végleges válást mondotta ki, noha a trónörökös eredetileg csak az együttélést akarta megszüntetni, de a végleges válást nem akarta kimondani. Az ítélet olyan, hogy a trónörökösné (persze nem a katolikus egyház kebelében) Németország területén nem mehet soha férjhez többé.

UJDONSÁGOK.

Finn-estély a siketnéma intézet javára.

Debreczen, február 14.

A Debreczenben létesítendő siketnéma iskola érdekében jelentős társadalmi mozgalmat indított meg Puky Gyula főispán a siketnéma iskola megalapításának egyik lelkes harszosával Oláh Károly tanácsnokkal. Márczius

20. és 21-ik napján a városi színházban fényes estélyt fognak rendezni, a melynek tiszta jövedelme a Debreczenben felállítandó siketnéma iskola alapjáé lesz.

Az estély a maga különleges voltával messze el fog ütni a sablonos műkedvelő előadásoktól s valóban rendkívüli érdekesség számba fog menni. A magyarral rokon finn nemzetet ismertetik meg a két estén át az előadás illusztris szereplői, a kik közül kiemeljük Poppini Albert dr. nyiregyházi tanárt és feleségét, P. Nagy Zoltán zenetanárt, Nagy András református kántort.

Finnország irodalmával, történelmével, színművészetével népi és műdalköltészetével fog megismerkedni a debreczeni közönség e két napon. A felsorolt szereplők s a még felkérendő műkedvelő hölgyek és urak csoportja a finn népdalokat, Finnország irodalmát, művészetét fogják szóval és zenével ismertetni. *Előadnak egy finn szindarabot, természetesen magyar fordításban.* Egy nagy oratoriumot, a finnek himnuszát, sok nép- és műdalát. Szóval eleven és változatos programmal állanak elő.

Puky Gyula főispán és Oláh Károly tanácsnok tegnap beadványt intéztek a városi tanácshoz, a melyben a színház díjtalan átengedését kérik két estére. Megkérték az ezredparancsnokságot is a katonazene díjtalan átengedésére. Hisszük, hogy kérelmük teljesítésre talál.

A rendezőség különben a közeli napokban ülést tart, a melyen megállapítja a finn-estély végleges műsorát s a műkedvelő előadásokon szereplő hölgyek felkérése iránt is intézkedni fog.

*** Vasárnapi istentiszteletek.** — Holnap vasárnap az ev. ref. templomban a következő tartanak istentiszteletet: Nagytemplomban Csighy Andor segédlelkész. Kistemplomban Szabó Bertalan püspöki segédlelkész, kit ez alkalommal a jákó-hódosi ref. eklézsia küldöttsége is meghallgat. — Kossuth-utcai templomban Jánosi Zoltán lelkész. Ispóty-templomban K. Tóth Kálmán lelkész. Csapó-kerti imaházban Kovács János népiskolai felügyelő; — szegényházban Hajdu Zsigmond püspöki titkár.

*** A főispán Budapesten.** Puky Gyula főispán ma Budapestre utazik s nyolcz napig marad a fővárosban.

*** Kinevezés.** A honvédelmi miniszter Buzáth Imre hadapród tiszthelyettes tartalékos hadnagygyá nevezte ki a debreczeni 3-ik honvédegyalozezredhez.

*** Rendkívüli városi közgyűlés.** E hónap végén, vagy márczius ha elején Puky Gyula főispán elnöklésével rendkívüli városi közgyűlés lesz, a melyen az elemi iskolák rendezésének ügyét és a költségvetést veszik tárgyalás alá. A rendkívüli közgyűlés előkészítésé-

nek munkája úgy a tanácsnál, mint a szakbizottságoknál folyamatban van.

*** A fegyelmi ügyek megszüretése.** Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter fontos rendeletet intézett most a hatóságokhoz. Meghagyta, hogy mindama fegyelmi ügyet, a mely tanítóra vonatkozik, a közigazgatási bizottságok egy hónapon belül intézzék el, mert a fegyelmi eljárásoknak huzamosabb ideig való elhúzása érzékeny kárára van nemcsak a fegyelmi eljárás alá vont egyéneknek, de magának az iskolának, meg a kincstárnak is.

*** Tagjelölések az ipartestületnél.** Az ipartestület tanácstermében tegnap délután a lakatos-szakosztály tartott tagjelölő gyűlést. Rendes tagsági helyei- nek egyikét átengedte a szakosztály az ácsoknak, akik tavaly hasonló enged- ménnyt tettek a lakatosokkal szemben. Póttagul a lakatosok részéről Bartha Mihályt, a bádigosok részéről Gulyás Gé- zát jelölték. Az asztalos-kárpitos szak- osztály rendes tagul ismét Flaschner Györgyöt, póttagokul Fuch János aszta- lost és Horváth Imre kárpitost jelölték.

*** Kun Béla kolozsvári szerkesztő.** Kun Béla a debreczeni jogász- ság két év előtti vezetője, a kit Debreczen társadalmában igen kedveltek, Kolozsváron lapszerkesztő lett. — Tegnap átvette a *Kolozsvári Friss Ujság* felelős szerkesztését. Az új szerkesztő tartalmas vezető ezikkben mutatkozik be a kolozsvári közönségnek, a mely bizonyára hamar megfogja szeretni, a rokonszeves- jeles ujságirót.

*** Vizsgálat a kórházban és a bábaképezdeben.** A városi közkórházat és a bábaképző-intézetet tegnap hivata- los bizottság vizsgálta meg. A bizottság tagjai voltak: Puky Gyula főispán elnök- lésével Kovács József polgármester, Körner Adolf tanácsnok, Kenézy Gyula dr. igazgató, Sz. Szabó József dr., Bruck- ner Ernő dr. és Tóby Elek dr. jegyző. A bizottság első sorban a bábaképző in- tézetet vizsgálta meg, a hol mindent rendben talált, de konstataulta, hogy a bábaképezde mai helyisége a ezélnak nem felel meg. A közkórház vizsgálatá- nál meglepte a bizottságot az ott tapasztalt rend és tisztaság, de itt is azt az észrevételt tette, hogy az egyes osztályok már tulzsufoltak, különösen a sebészet. A bizottságot a közkórházban Visky Sándor gondnok kalauzolta.

*** Halálozás.** Lengyel János föld- desi földbirtokos, vármegyei bizottsági tag folyó hó 12-én, reggel elhunyt. Te- metése tegnap délután a közönség óriási részvéte mellett folyt le. A halottat úgy a templomban, mint a sírnál Karácsony Imre lelkész bucsuztatta el.

*** Gazdasági intézetünk tanárai Nagyváradon.** A debreczeni gazdasági intézet tanárai a földművelésügyi minisz- ter megbízásából, az ország nagyobb városaiban, intelligensebb szakelőadásokat rendeznek. Ma és holnap Nagyváradon lesznek ily gazdasági előadások. Kerpely Kálmán mai felolvasásának ezime: A trágya okszerű kezelése istállóban és a telepen, a talaj okszerű művelése. Ugyan- csak ma Sporzon Pál az újabb gazdasági gépeket, Ferenczy Ferencz a nyugati

szarvasmarha-tenyésztést, Hajós István a járványos betegségek elleni védekezés módjait ismerteti. Holnap Kerpely Kálmán a dohánytermelésről, Vörös Pál a középirtok berendezéséről, Ferenczy Ferencz a szarvasmarha hizlalásról értekeznek.

* **A műpártoló egyesület közgyűlése.** A debreczeni műpártoló egyesület márczius hó 1-én, délelőtt 11 órakor a városháza nagytanácstermében rendes közgyűlést tartja. Targysorozat: 1. Elnöki jelentés az egyesület múlt évi működéséről. 2. Múlt évi zártszámadás. 3. Költségvetés megállapítása. 4. Számvizsgálók választása. 5. Esetleges indítványok. Megjegyzés: Az alapszabályok 32. §-a értelmében indítványok a közgyűlésen csak akkor vétetnek tárgyalás alá, ha a közgyűlést megelőző 8 nappal az elnökségnek írásban bejelentették.

* **Elhunyt aljárásbíró.** Jónás Sándor nyugalmazott aljárásbíró tegnap délelőtt 57 éves korában elhunyt. A megboldogult hosszabb idő óta szenvedett szervi szivbajban, mely most vetett véget életének. Halálát kiterjedt, előkelő rokonság, köztük az Ujfalussy-család gyászolja. Temetése ma lesz az Arany János-uteza 16-ik számú gyásházától.

* **A Csokonai-Kör új tagjai.** A Csokonai-Körnek az újévben is szép számmal szaporodtak a tagjai. A legutóbbi választmányi gyűlésen a titkár 14 új tagot jelentett be, akik névszerint a következők: Alt Henrik, özv. Szabó Antalné, Falk Armin, Rudnyánszky Gyula, R. Réthy Laura, Jánosi Zoltán, Rosenfeld Salamon, Garda Dezső, Haranghy László, Ehrenfeld Mór, Errovits Gyula, Ligeti Ödön, dr. Ujlaki Géza és dr. Varga Elemér.

* **A Debreczeni Dalegylet** tegnap tartotta elnökjelölő választmányi gyűlését, mely alkalommal egyhangú lelkesedéssel a múlt közgyűlés után lemondott Márk Endre főiskolai és egyházkerületi ügyészt jelölte, ki több mint két évtizeden át vezette e nemes dalegylet áldozatot nem ismerő buzgalommal s nagy tapintatossággal. A lemondás óta nem is töltötte be a dalárda az elnöki széket. Nem tekintette akadálynak a mostani jelölésnél azt a körülményt sem, hogy a lemondás visszavételére, illetőleg az elnökség elfogadására felkérő, mintegy 50 tagu küldöttség kérésére is a visszavonulás mellett foglal állást Márk Endre. Újból öt jelölte. Ez eljárás a dalárda ragaszkodásáról élénk bizonyosság. Majd a márcz. 4-én tartandó történelmi hangverseny II-ik ciklusának műsorát állapította meg a választmány s annak végleges kidolgozásával a titkárt bizta meg; egyszersmind felhívta, hogy az I-ső ciklus bevezető ismertetését, valamint az előadott dalok szövegét a lapokban egész terjedelmében közlése tegye: a kurucz dalokhoz tárogatót hozasson stb. A II-ik ciklus (kurucz korszak) dalaihoz irandó ismertető rész és az előadandó dalok szövege kinyomatását is elrendelte a választmány s ezzel titkárt bizta meg. Egy-egy ilyen szöveg füzet ára 20 fillér lesz, mely a dalestély alkalmával a pénztárnál kapható. Több folyó ügy elintézése után a gyűlés 7 órakor véget ért.

* **Leleplezett orgazda.** Megemlékeztünk már a Kontsek Kornél kereskedő kárára elkövetett lopásról, melynek főhősei a Kontsek tanulói voltak. Ebből az esetből kifolyólag a rendőrség tegnap házmotozást tartott egy Ladányi József nevű napszámosnál, aki ellen az a gyanu merült fel, hogy a lopott tárgyak egyrészt lakásán őrizi. Ladányi József a nála Zápolya-uteza 4. szám alatt megjelent rendőrtisztviselő előtt kijelentette, hogy ő nem állott a két tanulóval semmiféle összeköttetésben és így lakásán sincs egy darab sem a lopott tárgyakból. A rendőrség azonban a megejtett házkutatással alaposan ráczáfolt Ladányira, aki a legelső előtalált lopott tárgy után nyomában előadta a többi eldugott tárgyat. Körülbelül négy vég vásznat és egy esomó maradékot találtak nála. A hiányzó részeket saját czéljaira fordította, — inget, zsebkendőt és párnahajat varratott belőle. A komótfiókjából három zálogjegy is előkerült, melylyel Ladányi három végvásznat zálogosított el. A házkutatás eredményéről jegyzőkönyvet vettek fel és a talált lopott tárgyakat elkobozták. A vizsgálat tovább folyik, mert nem valószínűtlen, hogy a tanulóknak több bűntársa is volt.

* **A Debreczeni dalegylet** f. hó 5-én a Bikában tartott történelmi hangverseny estélyén, a dalegylet „házalapját” felülfizetésükkel növelni szívesek voltak: dr. Sz. Nagy Kálmán ur 3 kor., Budaházy Miklós ur 3 kor., özv. Székely Károlyné urnő 3 kor., Tölgyesi Gyula ur 3 kor. és dr. Varga Lajos ur 2 kor., kik fogadják az elnökségnek ezuton kifejezett szíves köszönetét. Debreczen, 1903 febr. 10. Szíves üdvözléssel Csurka István, dalegyleti titkár.

* **Eljegyzés.** Scheuer Zseni kisasszonyt, Debreczenből eljegyezte Ganz Menyhért. Az eljegyzéshez az ismerősök szerencsekívánatai fűződnek.

* **Az öreg Pecze nyugdíjba megy.** A Hortobágy hatalmas világának egyik érdekes alakja, az öreg Pecze István, aki 1863. óta, tehát negyven éven át ügyelt a város egyik legbecesebb vagyonára, a törzsménesre, nyugalomba vonul. Tegnap adta be kegydíj iránti kérelmét Király Gyula tanácsnokhoz. Az öreg Pecze rendkívül jellegzetes magyar csikós volt. Egész életét a Hortobágyon töltötte. Pár évvel ezelőtt kitüntetés is kapott a földmívelésügyi minisztertől. Az öreg Pecze kérvényét legközelebb fogja tárgyalni a jog- és pénzügyi bizottság.

* **A Debreczeni dalegylet pártoló tagjaiul** ujabban beléptek: Szűcs Ferencz, özv. Merx Gusztávné, Kajári Lajos, Ujvári György, Toma Miklós, Nagy Gyula, Törő Mihály, Ekli Jánosné, özv. Székely Károlyné, Csanádi József, B. Balogh István, Kovács Nándor, Kornhoffer József. Bármikor történő tagjelentkezést — szóval vagy írásban — elfogad Csurka István dalegyleti titkár és dalestélyek alkalmával a pénztár. Pártoló tagsági-díj (3 családtagra érvényes) egy évre 6 korona.

* **Tegnap halottak.** Tegnap a következők hunytak el Debreczenben: Kovács Péter ev. ref. 69 éves juhász. Czékus Juliánna ev. ref. 51 éves házi-

eseléd, Jónás Sándor nyug. albiró ev. ref. 57 éves

* **Nagy ékszerlopás.** Nádudvar mellett, a Vencsellő-birtok bérlőjének házában nagy ékszerlopás történt tegnap reggel. Ismeretlen tettesek behatoltak a Braun Ferencz szobájába és onnan 1300 korona értékű különféle ékszereket loptak el. A esendőrség eddigi nyomozásának eredménye az az alapos gyanu, hogy a lopást a tanyai eselédok követték el.

* **Színházi és báli legyezők** Cresp de Chine Chiffon Mouslin, Liberti gázszalag minden színben legolesőbban beszerezhetők Bartha Kálmán üzletében.

* **A katonazenekar hangversenye.** A katonazenekar vasárnap este Márkus Jenő éttermében hangversenyt rendez.

* **Polgári takarékszövetkezet** (Piacz-uteza 83. sz. alatt), mely ez idén is 6 százalékos osztalékot ad tagjainak, — ez uton értesíti a t. közönséget, hogy a most alakult VII. évtársulatba tagok még mindig mulasztási illeték nélkül léphetnek be. Kölesönöket a f. VII. évtársulatra is folyósít.

* **Női ruha varrónő,** a ki Bécsben és Budapesten dolgozott, elfogad angol és francia divat szerint ruhakészítést. — Nográdi Sándorné Kossuth-uteza 61. szám. Ugyanott tanuló leányok felvétetnek.

TAVIRATOK.

Szmrecsányi püspök kitüntetése.

Szepesváralja, február 13. A király Szmrecsányi szepesi püspököt valóságos belső titkos tanácsossá nevezte ki. Az agg egyháznagyot ez alkalommal számos üdvözléssel keresték fel.

A tisztviselők fizetése.

Budapest, február 13. A Magyar Nemzet arról értesül, hogy a tisztviselők fizetésrendezéséről szóló törvényjavaslat már elkészült s most teszik rajta az utolsó simításokat. A javaslat már legközelebb a képviselőház elé kerül. A benyújtás napja még nincs megállapítva. Egy más verzió szerint a javaslatot már holnap benyújtja a miniszter. Az előléptetések e szerint így fognak megtörténni: a tiz és tizenegyedik rangfokozatba tartozók három, a kilencededik négy, a nyoleztől feljebbi rangfokozatba sorozottak öt évenként lépnek elő.

A válasz után.

Genf, február 13. Lujza trónörökösne születendő gyermekére nézve a másodbiróság fog határozni. Lujza hercegnő ezime ezután toscániai nagyhercegnő lesz.

Köln, február 13. A lapok megezáfolják azt a hirt, minha a pápa beleavatkozott volna Lujza trónörökösne valóperébe. Közbenjárásra ugyanis egyik fél sem kérte fel.

Beteg főhercegné.

Bécs, február 13. Károly István főherceg anyja, Erzsébet főhercegné, megbetegedése miatt tegnap este Saybuschból ideérkezett.

Madrid, február 13. Krisztina anyakirályné és leánya, Terézia infánsnő tegnap este Bécsbe utazott. A pályaudvaron megjelent az asturiai herceg és neje, továbbá a miniszterek és udvari méltóságok, hogy a távozóktól elbucsuzzanak. A határig a madridi prefektúra titkára és a közbiztonsági szolgálat főnöke kísérték a királynét. A királyné Covadonga grófné név alatt utazik. Kíséretében egy udvarhölgy és magántitkára van.

Háborus hírek.

London, február 13. A Standard táviratokat közöl Filippoliszból, hogy a porta belátta mikép nem boldogulhat a reformokkal s ezért Bulgáriával háboruja elkerülhetlen. *A szultán tudja azt, hogy a győzelemkor is elveszti Macedóniát, rettenetes módon készül leszámolni keresztény alattvalóival.*

Szófia, február 13. Michajlovszky bizottság levélben felszólította a macedon származásu bolgár tiszteket, hogy tavasszal, mikor kitör Macedóniában a szabadságharc, sorakozzanak a fölkelőkhöz. A fölkelés márczius 28. és ápril 10. között történik. Mindkét Macedon komite általános nagy akcióra egyesül. Románia pedig a zavargásokért Törökországot és Bulgáriát teszi felelőssé.

Szófia, február 13. A bolgár fejedelem tegnap minisztertanácsban elnökölt, amely a macedon bizottságok ellen teendő lépésekről tanácskozott. A tanácskozás eredményét titokban tartják.

A galánthai kerület.

Budapest, február 13. Eszterházy gróf nem fogadta el a galánthai kerületben a szabadelvűpárt jelöltségét.

A szász udvar regénye.

Genf, február 13. Hazugságnak jelentik ki azt a hírt, mintha Lujza hercegnét elmebetegként hosszabban tartanák a szanatoriumban. Jövőjéről pedig csak lebetegedése után gondoskodnak.

Leszakaút kupola.

Budapest, február 13. A képviselőház kupolájáról az óriási szélvész az éjjel egy tornyot ledöntött. Szerencsétlenség nem történt.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, február 13. Készárúüzlet valamivel kellemesebb. Határidőüzlet változatlan tartós. Jegyzetelt: buza ápril 7.51—52, rozs ápr. 6.60—61, zab, ápr. 6.03—04, tengeri májusra 6.01—02, tengeri júliusra 6.09—10.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Dráma a tengeren.** (Távirat) Tavaly ősszel 10 évi fegyházra ítélt a berlini törvényszék egy Waldes György nevű 25 éves férfit, mert megölt valakit. Letartóztatták a fiatal embert, de mikor a fegyházhoz vitték, eddig meg nem állapított módon megszökött Waldes azóta eltűnt és sehoh sem volt feltalálható. Hiába köröztek, hiába tüztek a fejére 2000 márka díjat. Waldes örök időkre elveszett az igazságszolgáltatás számára. Most érdekes kábeltáviratot küldöttek Algeriasból. A kikötőjébe érkezett spanyol hajó, a Centa kapitánya bejelentette a kikötő hatóságnak, hogy a nyílt Óceánon haladva az őrtálló matróz harsány kiállítására riadt fel a személyzet:

— Egy ember a vízbe esett:

Látták is a tengerbe esett férfi fejét egy-két pillanatig, de a mentési kísérlet kárba vészett. A habok eltemették a szerencsétlent. Keresni kezdték az utasok közül, hogy melyik hiányzik s ekkor megtudták, hogy egy Waldes György név alatt utazó német volt a szerencsétlen. Az egyik fedélzeti árboezrudon ezt a ezédulát találták: „Mors est paó labozis et miseriae.” (a halál megszabadít gondtól és nyomoruságtól.)

* **Gyermekholttest a dohánygyárban.** A dohánygyárból tegnap este telefonon jelentették a rendőrség bünyügyi osztályának, hogy a gyár egy félreeső helyén egy esecsemő holttestet találtak. A rendőrségtől Szócs rendőrbiztos ment ki a helyszínére, a ki a vizsgálatot a mai nap folyamán folytatja.

§ **Őzz Szabó Mari,** Őzz Szabó Marit körülbelül tizenötösör ítélte el már a tekintetes törvényszék különböző büntettek, főleg lopások elkövetése miatt. A jeles hölgy élete felét Mária-Nosztrán töltötte. Tegnap ismét valami apróbb lopás miatt állott a bírák előtt. A törvényszék Szabó Mariát, mint visszaeső bűnöst, a legenyhébb büntetéssel, két évi fegyházzal sújtotta.

§ **Emberkereskedés.** (Fővárosi tudósítónktól.) A teltowi hatóság köriratban értesítette az európai nagyobb városok hatóságait, hogy egy orosz születésű Schilmann József nevű ember megszökött a börtönből. A teltowi hatóság óva inti a világot, hogy őrizkedjék a szökevénytől, mert az veszedelmes leánykereskedő, aki Magyarországon is kötött már üzleteket.

HIREK.**Éjjeli posta.****Orkán a fővárosban.**

— Távirati tudósítás. —

Budapesten az éjjel és ma délelőtt is erős szélvihar dühöngött, mely időnként orkányszerű jelleget öltött. Az utcákon a járókelők csak nehezen juthattak előre és a mentőknek is gyakran akadt dolguk.

Az orkán azonban leginkább egyes épületekben tett kárt.

A legnagyobb pusztítást vitt végbe a **Baross-utcai dohánygyáron, melynek pléhtetejét egészen lehordta.** A szélvihar a tetőt három részletben szaggatta le. Az első roham reggeli félhat órakor volt, amidőn a Baross-utcai rész teteje mintegy **40 méternyi hosszúságban földrengésszerű robajjal zuhant alá az utcára.** A nagy pléhtömeg esésében kettétört egy gázkandelábert, mire a gáz teljes erővel tódult ki a megnyitott esőből. Az ott álló 649-es számú rendőr eleinte azt hitte, hogy gázrobbanás történt és első jelentését ily értelemben is tette meg. A helyszínen azonnal megjelentek Szirmay rendőrkapitány, Schmidt rendőrfelügyelő és Hamvay előjáró és a kerületi mérnök. Ezek felmentek a tetőre, de az erős szél miatt csak néhány pillanatig időzhetek ott. **Hét órakor nagy robaj között lezuhant a tető Rigó-utcai része, nyolc órakor pedig még a fennmaradt Baross-utcai rész, úgy, hogy ekkor a gyárépületen a tetőnek már nyoma sem volt.** Az utcára lezuhant nagy bádógtömegek a közlekedést ott teljesen lehetetlenné tették, miért is a környéket rendőrileg elzárták. A közellevő elemi iskolából a gyermekeket hazaküldték és azonnal mintegy **60 munkást vettek fel, hogy az omladék részeket eltávolítsák.** A kár jelentékeny, mert csak maga az ujjnyi vastagságu bádóg, mellyel a tető fedve volt, mintegy 17,000 forintba került.

Az Erzsébetvárosi templomban a szélvihar szintén kárt tett, amennyiben a melléktornyokról az összes diszítéset lehordta. A parlament környékén levő Tisza-féle ház cseréptetőzete szintén áldozata lett az orkánnak.

A mentőket délig hat esetben hívták a szélvihar által okozott balesetek miatt. Eddig két súlyosabb esetről van tudomásunk. **Kondra György főpostastiztet az Akadémia-utcában a szél a falhoz vágta és olyan erős zuzódásokat szenvedett, hogy a mentőknek kellett őt Bajnok-utcai lakására szállítani.** Ugyanugy járt a Mária-Valléria-utcában Steiner Simon tőzsdelátogató, akit szintén a mentők vittek lakására. A baross-utcai dohánygyár tetejének beomlásánál emberben szerencsére nem esett kár.

× **Ötször ítélték halálra.** (Éjjeli express tudósítás.) Egy Csenin nevű munkás néhány hónap előtt Duberkowban két aszszonyt és három gyermeket meggyilkolt. A gonosztevőt Stolpiban állították a törvény elé s a törvényszék minden egyes gyilkosságért külön-külön halálra ítélték. Így hát Csenint ötszörösen ítélték halálra.

× **A török ezredes bosszúja.** (Éjjeli express tudósítás.) Egy regényes szerelmi történet szomorú végének híret hozza Kaifából (Palesztina) a táviró. Ot-

torino Datodi nevű olasz fiatal ember, a ki már évek óta lakik Kaifában, halálosan beleszeretett Padry bey török ezredesnek 19 éves szép leányába. A leány viszonzta az ifjú szerelmét. A török ezredes neszt vette a dolognak s halállal fenyegette az olasz ifjút s ha nem szakítja meg a viszonyt. Ekkor a szép török leány szabónője vette át a szerelmesek közt a közvetítési szerepet. Egy napon a fiatal ember megcsönkített holttestét találták a temető közelében. Keze-lába kötéllel volt összekötözve, feje a két térde közé szorítva. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy a halál fulladás következtében állt be. Kaifában bizonyosra veszik, hogy a gyilkosság a török ezredes házában történt. Az ezredes ellen folyik a vizsgálat.

CSARNOK.

A Józsefstadti kőkoporsó.

Rablánczon a hazáért.

— Irta: FARKAS EMŐD. —

— Folytatás. —

Meredten bámultak e vérvörös hullámokat vető tüztengerbe. A lobogó tüzfényben a csillagokat rugó s vakító sziporkázással széteső zsarátnokzáporban tisztán látták a halásáppadtan feljűk meredő emberarcokat, a miken a rémület, a tehetetlen düh és elkeseredésig fokozódó szájalom szivárványszínei vilantak keresztül. Remegve, lélegzetüket visszafojtva lesték, hogy mikor fordul meg már a szél, a mely egyre növekvő zugással fujja feljűk a rettenetes halál tüzesőkjait. Mintha csak egy regement ördög lobogó fogsora lett volna, oly sikertű sustorgással harapdálta már a lángözön a fogház ereszeit. A foglyok ágyaikkal torlaszolták el az ablakokat, mert az üvegek is repedezni és pattogni kezdtek s a hőség elviselhetetlenné vált.

Aztán újból döngetni kezdtek az ajtókat a kétségbeesés emberfeletti erejével. Szinte rengett bele az egész épület. A verejték patakozott róluk, arcuk tüzvörös volt, a szemük vérben lángolt.

E szörnyű pillanatban rohanó léptek közeledtek ezelláik felé. A nehéz keresztvasak csakhamar csörömpölve hullottak a folyosó kockaköveire s a fiatal prófusz örömtől ragyogva tárta ki az ajtókat.

— Legyenek készen uraim, ha a fogda égni fog, siessenek az udvarra, az ajtókat nyitva hagyom.

A foglyok a füst és lángokadó tüzkatlan mellől végtelen megkönnyebbüléssel tódultak a hűvös folyosóra.

(Folyt. köv.)

Gerő József

vizvezeték, fürdőszoba, closetek, mosdóasztal stb. berendezési vállalata. Debreczen, Hatvan-utca 18.

Foulard-selyem

60 kr.-tól

SZINLAP.

Ma, szombaton, február hó 14-én, bérlet 117 ik szám „C”

SAN-TOY.

Kínai-daljáték 3 felvonásban.

Holnap, vasárnap, február 15-én, két előadás.

Délután 3 órakor, bérletszünetben félárakal:

Egy görbe nap.

Énekes bohózat három felvonásban.

Este 7 és fél órakor, bérletszünetben.

Felhő Klári.

Eredeti népszínmű három felvonásban.

Leszállított árak!

Ritka alkalom!

Az idény előrehaladottsága miatt

az összes őszi és téli

női ruha és costum szövetein-

ket, mosó bársonyainkat,

bluz- és ruha selymeinket

a meddig a készlet tart

mélyen leszállított árak mellett

árusítjuk el.

Bosznay J. és Társa

divat áruháza

Debreczen, Kossuth-u. 5.

1 méter 80 cm. széles |tennis flanel 12 krajczár.

Az üzlet teljes felosztása miatt

hatóságilag engedélyezett

Végkiárusítás.

Van szerencsém a t. közönség szives tudomására hozni, hogy női divat, vászon és rövidáru üzletemet felosztattam s a raktáron levő árukat a beszerzési árnál is olcsóbban árusítom el — és pedig:

Női ruhaszövet
Carton, batizst
Vászon, Chiffon
Velez, flanel
Posztó és haraszt kendő
Dejúküző (mieder)
továbbá

Női, férfi- és gyermek tricó ruhák
Fiu- és leány ruhácskák
Női-, férfi- és gyermek fehérneműek
Gallérok, zsebkendők
Paplanok, esernyők
Függönyök, ágyterítők
Mindenféle bélésművek.

Minden elfogadható áron.

Ezen olcsó bevásárlási alkalmat a t. vevő közönség b. figyelmébe ajánlva, vagyok kiváló tisztelettel:

KISS LAJOS
Alföldi Takarékpénztár épület.

1 pár finom kézelő 20 kr., 1 ötrétű gallér 12 krajczár.

3 frt 70 kr.-ig méterenként, valamint a legujabb fekete, fehér és színes Henneberg selymekben 60 krtól 11 frt 35 krig méterenként. Sima, csikos, kockás és mintázott Damastok stb.

Selyem Damast 85 krtól 11 frt 80 krig. Báli selyem 60 krtól 11 frt 35 krig.
Selyem Bast egész ruhák 9.90 frttól 43 fr. 25 krig. Menyasszonyi selyem 60 " 11 " 85 "
Foulard selyem mintázott 60 krtól 3 frt 70 krig. Blous selyem 60 " 11 " 35 "

Méterenként portó- és vámmentesen házhoz szállítva. Minták forduló postával. Schweiczb. 2-ös levélbélyeg.

Selyemgyár Henneberg, Zürich.

Leggészségesebb viselet.
Fűzők pótlója Platinum Anti Corset
TRADE MARK
PLATINUM
ANTI CORSET
FITS PERFECTLY
GIVES COMPLETE SUPPORT WITH EASE AND COMFORT
READY WASHED AS BONES REMOVABLE
Egyedül kapható:
Bartha Kálmán áruházában
Debreczen, Városház épület.
Minden ataknak előnyös.

— 1901-ben termelt —
— fajtisza kanadai teljes —
— csiraképeségű —
vetni való tengeri
beszerezhető, míg a készlet tart:
Lichtschein Dezső és Samu
balmazújvárosi gazdaságukból 50 kilónként 7 kor. 50 fillér áran.
Ugyanott eredeti Hanna Pedigree első utántermésű
vetni való árpa és tavaszi
bükkönymag
— is kapható mérsékelt —
— á r b a n . —

Loden szövete métere 11 krtól feljebb

Planel blonsok 67 krtól feljebb.

Apró hirdetések.

Díja 10 szögig 40 fillér, minden további szó 4 fillér, vastagabb betűkkel nyomtatott szó 4 kr. 8 fillér.

Levélbeni tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges postabélyeg bekeüldetik. Apró hirdetések előre fizetendők.

Levelezés.

„Vad galambnak“ levele van.

Fehér orgonának levele van A jelligét ismeri.

Eladás.

Boros Testvéreknél divatos női ruhakelmék, selymek, téli kendők és velemek a versenyben letező legolcsóbb árakban. Maradék féláron.

Pemetefü csukorka (Borsy-féle) 1 doboz 10 krajczár. Kapható: Borsy csukorkázdába és Józsa és Jóna urak üzletében.

Tölgyfa szőlőkaró kapható míg a készlet tart Hegedüs Emil tüzifa raktárában nagyban és kicsinyben Miklós-utca 7. sz.

1 kiló szép alma 24 krajczár, Göcsey István fűszerüzletében Hunyady-utca 26.

Czimbalom új, pedálos eladó, czim a kiadóba.

Eladó ház Lorántffy-utca 4. szám, értekezhetni Homokkert-utca 97.

Tulhalmozott raktár miatt

kalapok, czipők, ingek, gallérok kézellők, nyakkendők, pénztárczák szivar és cigaretta tárczák és számos itt fel nem sorolható áruk

beszerzési áron lesznek árusítva.

Jó minőségű ingek 85 krajczártól.
Színes kézellő párja 20 „
Férfi czipők 2 frt 30 „
Kalapok 55 krtól feljebb

Miklós és Markbreit

Bazár üzletében Frohner szálloda mellett.

Az 1848-49 Szabadságharc története jutányos árban eladó. Czim a kiadóhivatalban.

Henaturált szesz literje 40 fillérért kapható ifj. Czogledi József üzletében Bika szállóval szemben.

Miután Tóth Sándor ur összes érmelléki nemesfajú borait átvettem, azt a mai naptól, kicsiba és nagyban árusítom Csikos Ferencz bormérő, Késes-utca 47. szám.

Kereslet.

Gépkészítő és szikvizelárusító felvétetik Teleki-utca 100.

Ügyes detailista egy helybeli főtéri fűszer üzletbe azonnali alkalmazást kap. Czim a kiadóhivatalba. Írásbeli ajánlat személyesen adandó át.

Elveszett tegnap délelőtt a Kossuth-utczán 5 kules, kulstartón. A szives megtaláló juttassa Késes-utca 39. sz.

Ajánlat.

Az első debreczeni kézirátlog kölcsön intézet a Szent-Anna-utczáról áthelyeztetett Arany János-utca 9. sz. házba. Egyuttal tudatom a nagyérdemű közönséget, hogy hirlap elárúsító irodám a Piacz-Szent-Anna-utca sarok, 3-ik ajtó lett elhelyezve. Tisztelettel Katz Jakab.

4 szobás száraz lakás mellékhelyiséggel május 1-re kiadó Darabos-utca 16. szám. A házban csupán a bérlő és a tulajdonos lakik.

Egy jó forgalmu kovácsműhelyhez kerékgyártó kerestetik. Czim a kiadóhivatalban.

Szépén butorozott szoba előszobával kiadó Piacz-utca 41. emelet hátul.

Csók-utca 3. számú háznál egy lakosztály, mely áll két utca, két udvari s egy tágas előszobából, továbbá konyha, kamara, pincze és padlás. 1903. május 1-től kiadó, értekezhetni a háznál a tulajdonosnéval.

Katonakeztyük tisztítását javítással együtt párját 8 krért, glase-keztyük tisztítását jutá yos árért vállalom. Péterfia-utca 37.

Kiadó fűszer üzlet felszereléssel trafik és italmérési joggal Teleki-utca 17. szám alatt. Értekezhetni 3-ik ajtón az udvarban.

Hentes vagy mészárszéknek alkalmas helyiség kiadó Jókai-utca 15. sz.

Rákóczy-utca 12. számú háznál 3 szoba, előszoba s mellékhelyiségekből álló földszinti utca lakás istállóval együtt május hó 1-től kiadó. (Garzon huszártisztnek kiválóan alkalmas.

5 szobás új lakás kerttel, kiadó Péterfia-utca 23 szám.

Porezellán és üvegkereskedés, berendezéssel és bolthelyiséggel együtt, más vállalat miatt átadó. Czim a kiadóhivatalba.

Harisnya fejelés jutányos áron elfagadtatik a nagytemplommal szemben lévő sirkoszoru üzletben.

Ha hülésben szenved, próbálja meg a hülés csillapító és jóízű Kaiser féle

MELL-BONBONT

2740 kitünő bizonyítvány meggyőzi önt arról, hogy milyen biztos hatása van hülésnél, mellszorulásnál, katarusnál és torok nyálkásodásnál. 20 és 40 fill. csomagokban. Raktárak Debreczenben: Tóth Béla dr. Rotschnek V. Emil és Mihalovits J. urak gyógyszerházában.

Mihalovits J. gyógyszerháza „Kigyó“-hoz

Debreczen, Főpiaz. A városházzal szemben.

Ajánlja a teljesen fémentes s kiváló hatásu

„Mollitergin“

rcz s kézbőr finomító szépitő szerét, mely folyadék amig ártalmatlanságra nézve eljlesen egyezik a vaselin s glycerinnel, hatásra nézve azokat jóval fölülmulja. Hatása gyors és biztos! A szélkifújta arcot, vagy kezeket a legrovidebb idő alatt fehérré, puhává s üdévé teszi s poudert alá is igen ajánlható. Mint bőr-ápoló szer páratlan!

Egy üveg „Mollitergin“ ára 1 korona.

Szives tudomásul!

Van szerenésém a nagyérdemű közönséget értesíteni, hogy a megboldogult férjem,

czimü **Temetkezési intézetet**

Elengedhetetlen kötelességemnek tartom hálás köszönetet mondani mindazon jóakaróknak, kik elhalt férjem vállalatát kitüntető bizalmok és megbizásaiikkal megtisztelni szivesek voltak.

Egyidejüleg az iránt esedezem, hogy özvegyiségemben töllem se vonják meg pártolásukat, keressék fel üzletemet gyászos eseteik alkalmával, hogy alkalmam lehessen bizonyítani, miszerint olcsó árain, gyors és pontos kiszolgálásom, valamint berendezésem kifogástalanságával igyekezetemnek legfőbb czélja az általános megelégedés kiérdemelésére.

Értesitésem tudomásul vételét kérve — maradtam

Debreczen, 1903. január hó 24-én.

Tisztelettel

özv. **KERNÁTS GYULÁNÉ.**